

Údolí pod Novou Vsí

Oslava

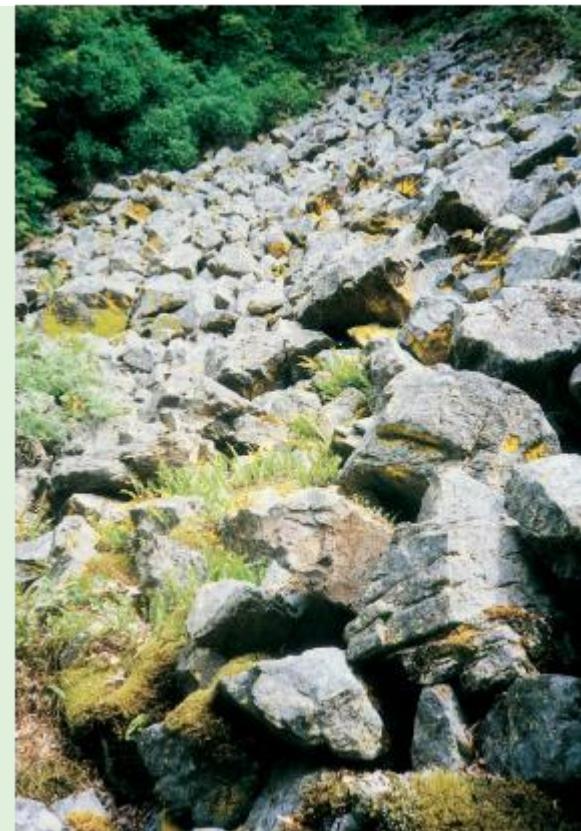
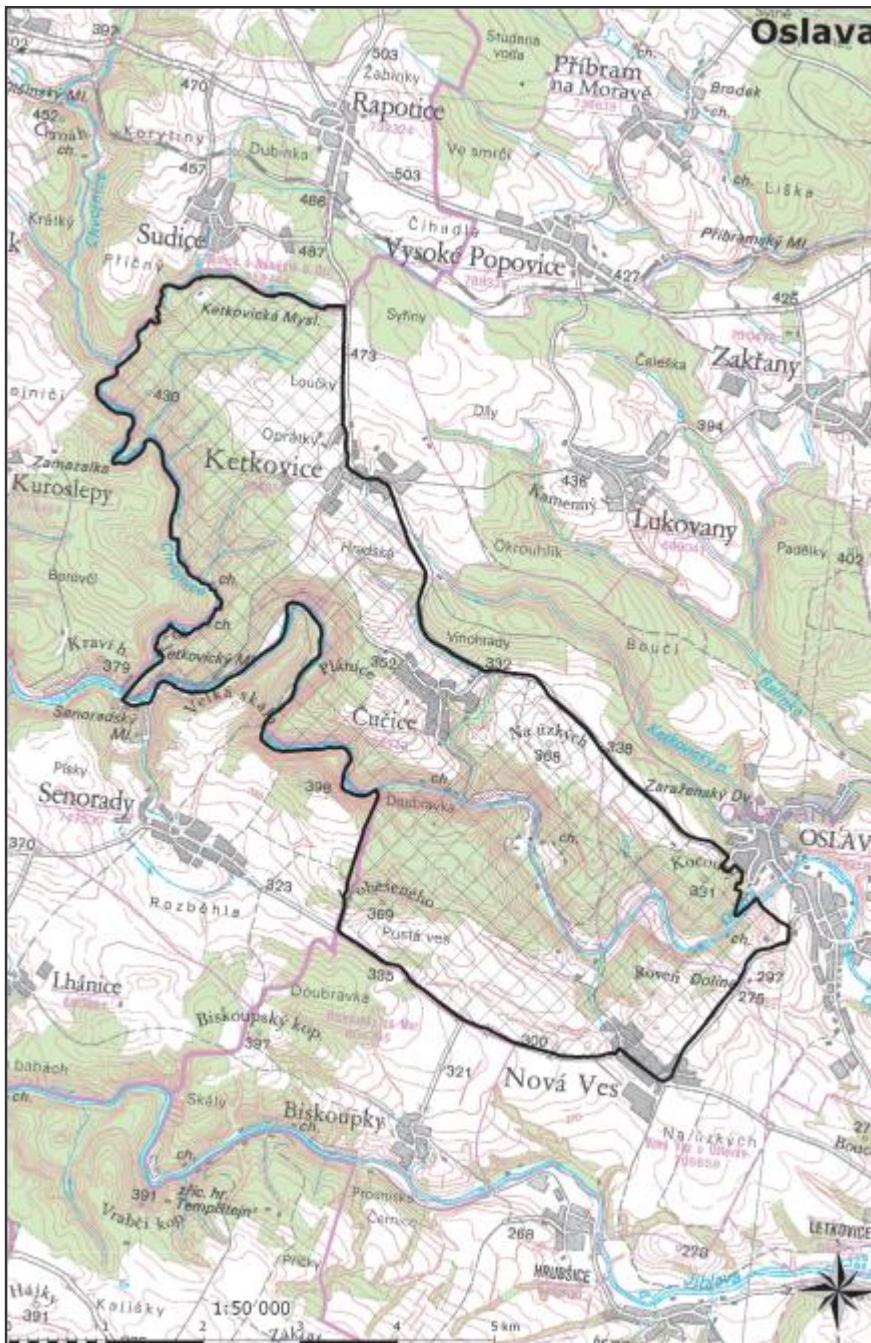

Oslava pod Čučicemi

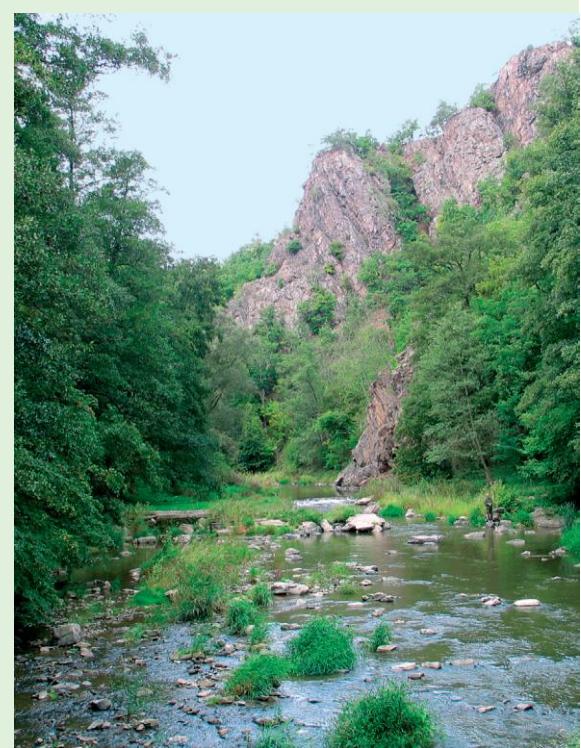
Přírodní park byl na rozloze téměř 2 200 ha v okrese Brno-venkov vyhlášen v roce 1997. Území je tvořeno členitou pahorkatinou s výrazným údolním zárezem řeky Oslavy s hluboce zaklesnutými meandry. Nejnižší bod je na dně údolí u Oslavan v úrovni 224 m n.m. Nejvyšší vrchy dosahují až 380 m n.m. Území je geologicky budováno hlavně migmatity a rulami, na které nasedají svorové ruly a dvojslídne svory s vložkami krystalických vápenců a amfibolitů.

Zpočátku hluboce zaříznuté kaňonovité skalnaté údolí s úzkou nivou se po proudu posléze otevří a dno nivy se rozšiřuje. Řeka má přirodě blízký až přirozený charakter a na dně nivy jsou polokulturní nivní louky. V pomalu tekoucích úsecích se vyvinula společenstva pobřežních rákosin. V hluboce zaříznutém údolí Oslavy jsou významné mezoklimatické rozdíly. Dochází zde k výraznému rozdílu klimatu na jižních, teplejších a sušších svazích, a na zastíněných svazích severních expozic a v dolních částech údolí a na jeho dně, kam stéká studený vzduch.

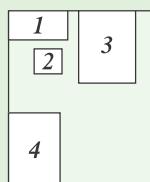
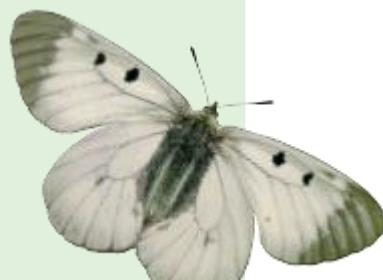
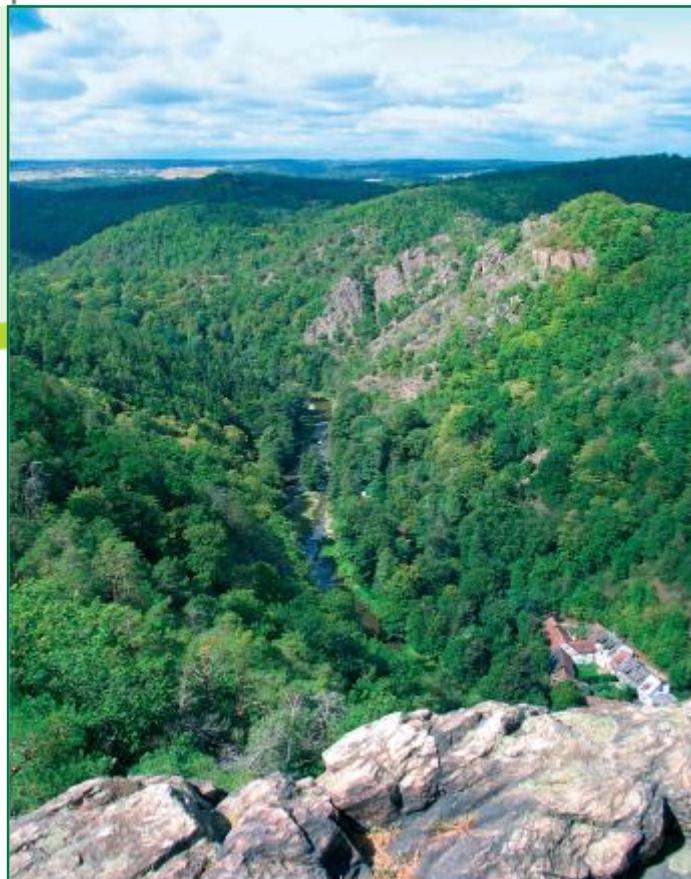

Kamenné pole

Nad Kettovickým mlýnem

Lesní porosty rovinatějších terénů za horními hranami údolí jsou pozměněny výsadbami jehličnanů. Především na prudkých, většinou skalnatých, svazích se zachovaly přirodě blízké až přirozené lesy. Díky různorodým podmínkám neobvyčejně pestré. Na výslunných polohách rostou zakrslé teplomilné doubravy dubu zimního (*Quercus petraea*), občas s reliktním zastoupením borovice lesní (*Pinus sylvestris*) na skalních ostrožnách. Porosty jsou mnohde rozvolněné lesostepními polankami a skalnatými plochami s teplomilnou květenou: chrpou chlumní (*Centaurea triumfetti*), křivatcem českým (*Gagea bohemica*), vemeníkem zelenavým (*Platanthera chlorantha*), omějem vlčím morem (*Aconitum lycoctonum*), okroticí bílou (*Cephalanthera damasonium*). Mnohde je v lesích charakteristický brambořík nachový (*Cyclamen*

- 1 Pakudlanka jižní
- 2 Jasoň dymníkový
- 3 Kaňon Oslavy pod Levnovem
- 4 Rozrazil klasnatý

purpurascens). V teplomilných porostech se často objevují i vzácné dřeviny jako jeřáb břek (*Sorbus torminalis*), třešeň krvotitá (*Prunus fruticosa*) nebo dřín obecný (*Cornus mas*). V dolních partiích svahů rostou společenstva suťových lesů.

Nelesní krajina je na území parku tvořena pestrou mozaikou ploch orné půdy, travinobylinných lad, starých ovocných sadů, pastvin a lesních lemů s cennými společenstvy (zejména teplomilnými, ojediněle i na hadci). Objevíme je především v okolí Nové Vsi a Oslavan nad pravým břehem řeky. V okolí Nové Vsi jsou například cenné stepní lokality se zvonkem hadincovým (*Campanula cervicaria*), kavylem chlupatým (*Stipa dasypylla*), hvězdnící chlumní (*Aster amellus*), hvězdnící zlatovláskem (*Aster linosyris*), lnem tenkolistým (*Linum tenuifolium*), křivatcem českým (*Gagea bohemica*), smilem písečným (*Helichrysum arenarium*) nebo lomikámenem cibulkatým (*Saxifraga bulbifera*).

V západní části končí území unikátní přírodní rezervací Údolí Oslavy a Chvojnice zařazenou mezi evropsky významné přírodní lokality v rámci soustavy NATURA 2000. Rezervace chrání hluboce zaříznutá skalnatá údolí řek Oslavy a Chvojnice s pozoruhodně dochovanou přirozenou až přírodě blízkou vegetací. Rezervace je tvořena především pestrou mozaikou různorodých lesních, skalních nebo lesostepních společenstev na strmých, zpravidla skalnatých a kamenitých svazích říčních údolí. V okolí Levnova jsou i fragmenty dřínových doubrav, kde dub doprovází dřín obecný a mahalebka (*Prunus mahaleb*). Typickými pro rezervaci jsou nezapojené, zakrslé a mezernaté porosty dubu zimního s borovicí lesní na skalních ostrožnách. Porosty borovice lesní tu jsou na extrémních stanovištích autochtonního původu. Hojně jsou na extrémních stanovištích zastoupeny nelesní plochy s vegetací skalních stepí, sutí a skal. Mimo jiné s převzácným lomikámenem trsnatým (*Saxifraga rosacea*). Největší

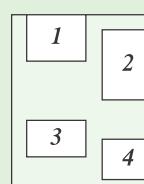
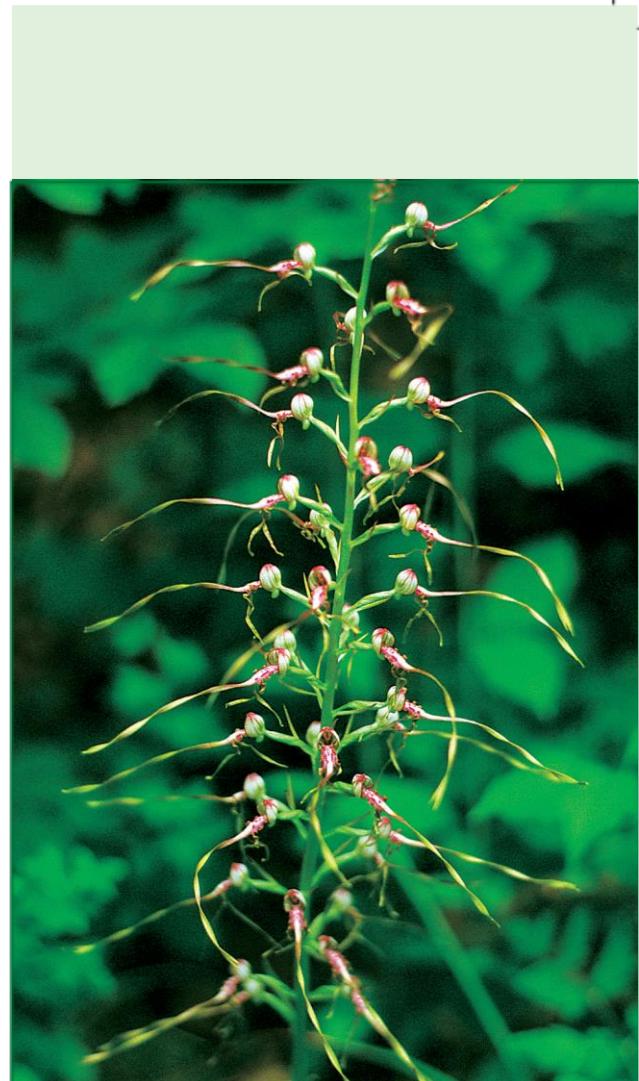

zajímavostí rezervace je výskyt jediné populace orchideje – jazýčku jaderského (*Himantoglossum adriaticum*) v rámci celé České republiky.

Park je entomologicky mimořádně cenným územím. V lesích žije jasoň dymníkový (*Parnassius mnemosyne*) a roháč obecný (*Lucanus cervus*), na stepích kudlanka nábožná (*Mantis religiosa*). Na výslunném skalnatém masívu Levnova byla zjištěna dokonce pakudlanka jižní (*Mantispa styriaca*) nebo ploskoroh pestrý (*Ascalaphus macaronius*). V řece žije například ouklejka pruhovaná (*Alburnoides bipunctatus*) nebo vranka obecná (*Cottus gobio*). Podél řeky žije užovka podplamatá (*Natrix tessellata*), na výslunných stanovištích užovka hladká (*Coronella austriaca*). V prosluněných skalnatých svazích je hojná ještěrka zelená (*Lacerta viridis*). V údolí hnízdí výr velký (*Bubo bubo*), skřivan lesní (*Lullula arborea*), dudek chocholatý (*Upupa epops*), krkavec velký (*Corvus corax*), lejsek šedý (*Muscicapa striata*), krutihlav obecný (*Jynx torquilla*), tuhýk obecný (*Lanius collurio*) nebo strakapoud prostřední (*Dendrocopos medius*). Na řece skorec vodní (*Cinclus cinclus*) a ledňáček říční (*Alcedo atthis*) a také charakteristický konipas horský (*Motacilla cinerea*).

Hlavní kulturně-historickou zajímavostí území jsou pozůstatky středověkého hradu Levnova (Ketkovického hradu) na vysokém skalnatém ostrohu nad soutokem Chvojnice s Oslavou připomínaného již v roce 1346. Zanikl v roce 1442 dobytím stavovským vojskem.

- 1 Ještěrka zelená
- 2 Jazýček jaderský
- 3 Oslavany
- 4 Zřícenina Levnova

